

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับผลการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพชรบุรี เขต 1
ผู้วิจัย	นายนิติพงษ์ ขาวไธสง
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา	คณะกรรมการการสอบ
..... ประธานที่ปรึกษา	 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ)	(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญส่ง)
	 กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ)
	 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
	(รองศาสตราจารย์นิภา เพชรสม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

.....	
(ดร. วิวัฒน์ วรวงษ์)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิวัต กลิ่นงาม)
คณบดีคณะครุศาสตร์	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอกกรอบที่ 2 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้วิจัย นายนิติ
พงษ์ ยาวไรสง สาขาวิชา การบริหารการศึกษา พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 2) ศึกษาระดับผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอกกรอบที่ 2 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และ 3) ศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใน
ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 288 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่
แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เพชรบุรี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการเอื้ออำนาจบุคคลอยู่ในลำดับมากที่สุด
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จากการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา(องค์กรมหาชน) ภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมาตรฐานด้านผู้บริหารอยู่ในลำดับมากที่สุด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กับผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอกกรอบที่ 2 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่าโดย
ภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน

Thesis Title : The Relationships between the Learning Organization and the Second round on External Quality Assurance Results of the Schools under the Office of Phetchaburi Educational Service Area 1 **Researcher :** Nitipong Yawthaison **Major :** Educational Administration year : 2011

Abstract

The purposes of this research were : 1) to study the learning organization of the schools under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1; 2) to study the level of second round on external quality assurance results of the schools under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1, and 3) to study the relationship between the learning organization and the second round on external quality assurance results of the schools under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1. The sample of the study consisted of 25 school administrators and 288 teachers under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1 drawn by using a stratified random sampling technique. The research instrument was the questionnaire of the learning organization and the external quality assurance results of the schools under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1. The statistics used to analyze data were percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results of this study were :

1. The learning organization of the schools under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1 was overall at the high level, where the people empowerment was at the highest level.

2. The level of second round on external quality assurance results of the schools under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1 was overall at the high level, where the administrator standard was at the highest level.

3. In overall, the relationship between the learning organization and the second round on external quality assurance results of the school under the office of Phetchaburi Educational Service Area 1 was not related.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ ประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญส่ง ประธานกรรมการการสอบ ที่ให้ความเอาใจใส่ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นิภา เพชรสม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์หรรษา ผลาทร ที่ช่วยแนะนำ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายธีระพันธุ์ ธีรนนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัด เพชรบุรี นายชูรัตน์ ระหว่างบ้าน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางตะบูนวิทยา และนายทวีศักดิ์ ไทย ประดิษฐ์ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่กรุณาเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 รวมทั้งผู้บริหารและคณะ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บ ข้อมูล ทำให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นายนิติพงษ์ ยาวไรสง

ตุลาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพประกอบ	(11)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
ประโยชน์ของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 องค์กรแห่งการเรียนรู้	12
2.1.1 ความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้	13
2.1.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการขององค์กรแห่งการเรียนรู้	14
2.1.3 ตัวแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงระบบ	18
2.1.4 แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมาร์ควอดต์	26
2.1.5 การสร้างพลวัตในการเรียนรู้	28
2.1.6 การปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศในการเรียนรู้.....	38
2.1.7 การเอื้ออำนาจและการสนับสนุน	44
2.1.8 การจัดการความรู้ในองค์กรแห่งการเรียนรู้	52
2.1.9 เทคโนโลยีสำหรับการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้	59
2.1.10 ลักษณะขององค์กรแห่งการเรียนรู้	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ (ต่อ)	หน้า
2.1.11 ลักษณะของคนในองค์กรแห่งการเรียนรู้	64
2.1.12 การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้	67
2.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กระทรวงศึกษาธิการ.....	69
2.3 มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รอบที่ 2	75
2.4 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1	81
2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	87
3 วิธีดำเนินการวิจัย	94
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	94
เครื่องมือในการวิจัย	95
การเก็บรวบรวมข้อมูล	97
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	98
4 ผลของการวิจัย	99
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
สรุปผลการวิจัย	112
การอภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ.....	118
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	124
ภาคผนวก ข หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	130
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือวิจัย	133

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	134
ภาคผนวก จ คำนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	135
ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1	81
4.1 จำนวนและรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	101
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูล และลำดับ ที่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม.....	102
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูล และลำดับ ที่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้	103
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูล และลำดับ ที่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านปฏิรูปองค์กร.....	104
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูล และลำดับ ที่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านเอื้ออำนาจบุคคล	105
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูล และลำดับ ที่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านการจัดการความรู้	106
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูล และลำดับ ที่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านเทคโนโลยี	108
4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่ของผลการประเมินคุณภาพ ภายนอก รอบที่ 2 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบุรี เขต 1 ในมาตรฐานด้านต่างๆ โดยภาพรวม.....	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1	110

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2.1 ฟิรมิตแห่งการเรียนรู้.....	17
2.2 ตัวแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงระบบ.....	19
2.3 ระบบย่อยด้านการเรียนรู้.....	20
2.4 ระบบย่อยด้านองค์กร.....	22
2.5 ระบบย่อยด้านคน.....	23
2.6 ระบบย่อยด้านความรู้.....	24
2.7 ระบบย่อยด้านเทคโนโลยี.....	26
2.8 แบบจำลองเชิงระบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของมาร์ควอดต์.....	27
2.9 ระบบย่อยด้านองค์กร.....	39
2.10 ระบบย่อยด้านคน.....	45
2.11 ลำดับขั้นของความรู้.....	53
2.12 ระบบย่อยด้านความรู้.....	54
2.13 ระบบย่อยด้านเทคโนโลยี	60